

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 Ps 737957 25 Pž
Sarajevo,03.09.2025. godine

Kantonalni sud u Sarajevu u vijeću sastavljenom od predsjednika vijeća, sudije Amele Selimović- Fazlagić te sudija Jasmine Muratović i Elme Zorabdić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja AD AUTO d.o.o. S., ulica M. Š. broj, V., koga zastupa Advokatsko društvo Spaho d.o.o. Sarajevo, protiv tuženog GRAWE osiguranje d.d. S., ulica T. S. broj , S. koga zastupa punomoćnik Alen Nakić, advokat iz Sarajeva, radi duga, vrijednost predmeta spora 120.943,22 KM, rješavajući po žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Sarajevu, broj 65 0 Ps 737957 23 Ps 2 od 02.04.2025. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 03.09.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

Zahtjev tuženog za naknadu troškova povodom odgovora na žalbu, odbija se kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom, odbijen je tužbeni zahtjev da tuženi isplati tužitelju iznos od 120.943,22 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.12.2015. godine pa do isplate, kao i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 20.345,39 KM, sve u roku od 30 dana.

Stavom II izreke, obavezan je tužitelj da tuženom nadoknadi troškove ovog parničnog postupka u iznosu od 9.525,01 KM, sve u roku od 30 (trideset) dana.

Protiv navedene presude, žalbu je blagovremeno, izjavio tužitelj, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da sud pobijanu presudu preinači i da usvoji tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti i da tuženog obaveže na naknadu troškova parničnog postupka ili da se žalba usvoji, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

U žalbi se navodi;

-da odluka suda kojom se odbija tužbeni zahtjev zbog usvajanja prigovora aktivne legitimacije na strani tužitelja protivna je odredbama ZPP-a jer sud u obrazloženju pobijane presude ne navodi ocjenu dokaza pojedinačno i u vezi jedan s drugim, uslijed čega je počinjena povreda člana 8. i člana 191. stav 4. ZPP-a jer sud nije cijenio sve istaknute navode i prigovore tužitelja;

-da je sud prilikom donošenja odluke, zanemario odredbu člana 4. stav 2.i 3 Općih uvjeta za osiguranje iz kojeg proizilazi aktivna legitimacija za potraživanje osiguranog iznosa potraživanja premije (Kantonalni sud u Tuzli, u Presudi broj 32 0 P 268078 17 Gž, od 10.02.2021 .godine) te presuda Vrhovnog sud Federacije BiH broj 58 0 Rs 174207 19 Rev, 20.08.2020. godine;

-da je odredbu člana 4. Opštih uslova, sud parcijalno cijenio, te je zanemario da je presudom broj: 65 0 Ps 542347 15 Ps od 09.03.2018. godine sud obavezao u ovom postupku tužitelja da prema Volksbank leasing BH d.o.o. S. isplati potraživanje u iznosu od 85.807,39 KM, sa pripadajućim zateznim kamatama po osnovu raskinutog ugovora o leasingu;

-da je sud propustio cijeniti i da je VB Leasing d.o.o., odnosno njegov pravni sljednik EOS Matrix d.o.o. zaključio Sporazum o jednokratnom izmirenju pripadajućeg dijela dugovanja nastalog po osnovu Ugovora o finansijskom lizingu broj 16768., 16770., 16772., 16773., 16774, 16775, 16776, 16777, 16779 i 16780, dana 28.12.2022.godine;

-da su potraživanja VB Leasing BH d.o.o., iz pravomoćno okončanog postupka broj 65 0 Ps 542347 15 Ps namirena a pobijanom presudom se dosuđuje pravo na naplatu osiguranog iznosa, što je nedopustivo i što čini bitnu povredu prava na pravično sudenje.

U žalbi se prigovara i odluci o troškovima postupka, da je sud pogrešno i u prekomjernom iznosu dosudio iste tuženom a da troškovi od strane punomoćnika tuženog nisu opredjeljeni u skladu sa odgovarajućim članovima Tarife, kako to nalažu odredbe ZPP-a.

U odgovoru na žalbu, tuženi je osporio žalbene navode kao neosnovane jer nedostatak aktivne legitimacije na strani tužitelja, je pravilno utvrdio prvostepeni sud. Tužitelj kao ugovaratelj osiguranja, ne može od tuženog, kao osiguravatelja, potraživati isplatu naknade iz osiguranja, jer pravo na isplatu naknade iz osiguranja, kod ugovora o osiguranju, pripada isključivo osiguraniku i to privrednom društvu VB LEASING d.o.o., S.. Shodno odredbi iz tačke 2. u vezi sa odredbama tačke 12.1. Opštih uslova VBL-a vlasnik predmeta leasinga tokom cijelog trajanja ugovora o leasingu isključivo je VBL Leasing d.o.o, S.. Izvedenim dokazima, a prvenstveno temeljem obavijesti Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, broj: T09 0 KTA 0107121 19 2 od 23.12.2022. godine je dokazano da se nije desio bilo koji od osiguranih rizika, koji bi u smislu odredaba zaključenog ugovora o osiguranju predstavljao materijalnopravni osnov za isplatu naknade iz osiguranja jer nije došlo do ostvarenja osiguranog rizika krade. Sporazum od 28.12.2022. godine, zaključen između EIN d.o.o. S. i EOS MATRIX d.o.o. S., da privredno društvo EIN S., nema nikakvu procesnu legitimaciju u predmetnoj pravnoj stvari. Predloženo je da se žalba odbije i naknade troškovi sastav odgovora žabe i taksa na odgovor na žalbu u iznosu koji odredi sud.

Nakon što je pobijana presuda od strane ovog suda ispitana, u smislu odredaba člana 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“ br. 53/03, 73/05 i 19/06, u daljem tekstu skraćeno; ZPP-a), ocjenom žalbenih navoda odlučeno je kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba je neosnovana.

Prvostepeni je u postupku koji je prethodio donošenju odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva cijenio odredbe iz člana 897., 919. stav 1. ZOO te član 4. Opštih uslova koji su

sastavni dio Ugovora. Kako na osnovu zaključenih polica osiguranja, je VB Leasing u svojstvu osiguranika, kao vlasnik predmeta osiguranja jedini ovlašten potraživati isplatu naknade kada se desi osigurani slučaj jer članom 2. Opštih uslova VB Leasinga za zaključenje Ugovora o finansijskom leasingu, propisano je da je za vrijeme trajanja ugovora objekat leasinga isključivo vlasništvo davatelja leasinga, (tuženog), te da je primatelj leasinga (tužitelj), samo korisnik i nesamostalni držalac objekta leasinga, to niko po osnovu držanja ne može steći vlasništvo nad njim sud zaključuje da je jedino davatelj leasinga ovlašten potraživati isplatu naknade za osigurani slučaj. Tužitelj kao ugovarač osiguranja je mogao vršiti svoja prava, odnosno potraživati osiguranu svotu, da je VB Leasing kao davatelja leasinga dao pristanak tužitelju da potražuje prava iz osiguranja. Kako tužitelj nije dokazao da je od davatelja osiguranja tj. VB Leasinga pribavio saglasnost da potražuje prava iz osiguranja, to isti nije aktivno legitimisan da potražuje prava iz osiguranja u konkretnoj pravnoj stvari pa je sud osnovom navedenog, tužbeni zahtjev odbio kao neosnovan usvajajući prigovor aktivne legitimacije osnovanim. Okolnost da li je došlo do osiguranog slučaja – krađe, po stavu suda nije od uticaja na konkretnu odluku suda, obzirom da je davalac osiguranja jedini ovlašten da potražuje prava iz osiguranja a ne i tužitelj. Odluku o parničnim troškovima sud je donio primjenom odredbi člana 383, 386. stav 1., 387., 395. i 396. stav 1 – 3, ZPP-a a u skladu sa Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH te su tuženom dosuđeni troškovi od 9.525,01 KM.

Suprotno prigovorima iz žalbe, prvostepena presuda sadrži sve elemente određene članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku jer obrazloženje presude sadrži navode i zahtjeve stranki, navedeni su izvedeni dokazi, te je data njihova ocjena saglasno odredbi člana 8. i člana 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku.

Prema stanju spisa proizilazi da je prvostepeni sud cijenio izvedene dokaze savjesno i brižljivo, posebno i zajedno i time je utvrdio činjenično stanje potpuno i pravilno, pa ne stoje osnovanim žalbeni prigovori o povredi člana 8. ZPP-a.

Ocjenom dokaza koje je cijenio i prvostepeni sud ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo, kada su zaključio da je zahtjev za naknadu materijalne štete u vrijednosti uništenog predmeta lizinga, neosnovan uslijed nedostatka aktivne legitimacije tužitelja.

Pri tome se prvostepeni sud pravilno pozvao na odredbe Općih uvjeta davalaca lizinga. Lizing je pravni posao u kojem davalac lizinga prenosi pravo posjedovanja i korištenja predmeta lizinga na određeni vremenski rok, a zauzvrat korisnik lizinga se obavezuje da mu za to plaća ugovorenu naknadu. Vlasništvo nad predmetom lizinga, tokom cijelog perioda trajanja ugovora o finansijskom lizingu, ostaje na davaocu lizinga pri čemu se tim ugovorom može predvidjeti tzv. pravo opcije, odnosno pravo primaoca lizinga da otkupi predmet lizinga po isteku ugovora. Primalac lizinga ima puno pravo da predmet lizinga nesmetano koristi tokom trajanja ugovora o finansijskom lizingu i da uživa sve koristi od njegovog korištenja, ali ujedno snosi i sve rizike i troškove koji proizilaze iz prava vlasništva, iako formalno-pravno nije vlasnik predmeta lizinga.

Korisnik lizinga je samo potencijalni kupac i predmet lizinga, ne prelazi u njegovu svojinu protekom roka na koji je ugovor zaključen.

Cijeneci navedeno to se na konkretan odnos primaoca i davatelja leasinga imaju primijeniti odredbe Opštih uslova VLB-a za zaključenje ugovora o finansijskom leasingu (dalje: Opšti uslovi) jer su isti bili poznati potpisnicima ugovora o leasingu, te isti i obavezuju tužitelja u smislu člana 142. stav 3. ZOO. Stoga se pravo na naknadu štete iz ugovora o osiguranju u smislu člana 901. ZOO ima se cijeniti prema opštim uslovima za osiguranje imovine koji su sastavni deo ugovora u momentu zaključenja ugovora.

Odredbom člana 905. Zakona o obligacionim odnosima, propisan je pravni institut koji se odnosi na osiguranje za tuđji račun ili za račun koga se osiguranje tiče i u stavu 1. citiranog propisa jasno stoji ko može vršiti prava iz osiguranja i kome ta prava pripadaju dok je u stavu 3. takodje propisano koja prava ima ugovarač osiguranja, a u ovom slučaju to je potpisnik police osiguranja.

Ocjenom sadržaja presude Vrhovnog suda FBiH broj: 65 0 Ps 542347 15 Ps od 09.03.2018. godine, proizilazi da je ovde tužitelj presudom obavezan prema Volksbank leasing BH d.o.o. S. da isplati potraživanje u iznosu od 85.807,39 KM, sa pripadajućim zateznim kamatama. Pravo na naknadu štete za Volksbank leasing BH d.o.o. proizilazi osnovom činjenice da primatelj leasinga nije ispunjavao obaveze isplate naknade te da je došlo do raskida ugovora o leasingu sa danom 15.10.2015. godine. Raskidom (prestankom) ugovora prestali su važiti i Opšti uslovi leasinga, jer su oni sastavni dijelovi ugovora o finansijskom leasingu.

Slijedom navedenog utvrđenja a kako je utvrđeno da tužitelj nije postao vlasnik predmeta leasinga jer isti nije isplatio davatelju leasinga a obzirom da se štetni događaj po navodima tužitelja desio za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju, pravilno sud nalazi da tužitelj u konkretnom slučaju nema aktivnu legitimaciju da zahtjeva pravo na naknadu štete iz osnova nepostojanja saglasnosti davatelja leasinga, obzirom da je polica osiguranja zaključena u smislu odredbe iz člana 905 ZOO-a.

Tužitelj nije aktivno legitimisan za podnošenje tužbe protiv tuženog, budući da mu kao ugovaratelju osiguranja ne pripada pravo zahtijevati naknadu štete od tuženog, jer je prema sadržaju ugovora to pravo pripada Ugovaratelju osiguranja a tužitelju samo pod uslovom izdate saglasnosti ugovaratelja osiguranja (nije dokazao da mu je saglasnost data) kako to pravilno zaključuje i prvostepeni sud te iz tog osnova odbija tužbeni zahtjev.

Ovaj sud prihvata takav zaključak suda pravilnim nalazeći da iz dokaza koje je pravilno cijenio i prvostepeni sud proizilazi utvrđenim, da je krivični postupak obustavljen (obavijesti Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, broj: T09 0 KTA 0107121 19 2 od 23.12.2022. godine) te da je Kantonalno tužilaštvo KS provodilo istražne radnje u pogledu prijave krađe predmeta lizinga i da je donijelo naredbu da se istraga neće provoditi jer prijavljeno djelo nije krivično djelo već obligacionopravni odnos.

Ugovorom o osiguranju (član 897. ZOO) obavezuje se ugovarač osiguranja da, na načelima uzajamnosti i solidarnosti udružuje određeni iznos u zajednici osiguranja, odnosno zajednici rizika (osiguravač), a zajednica se obavezuje da, ako se desi događaj koji predstavlja osigurani slučaj, isplati osiguraniku, ili nekom trećem licu naknadu, odnosno ugovorenu svotu, ili učini nešto drugo.

Odredbom člana 919. ZOO propisano je da kad se dogodi osigurani slučaj da je osiguravač dužan isplatiti naknadu ili svotu određenu ugovorom u ugovorenom roku koji ne može biti duži od 14 dana od dana kada je osiguravač dobio obavijest da se osigurani slučaj desio.

Iz sadržaja odredbi članova 7. stav 1., 102. stav 1. i 123. stav 1. ZPP proizilazi dužnost stranaka da iznesu činjenice i izvedu dokaze prikladne za sticanje uvjerenja suda u istinitost tvrdnji od kojih zavisi osnovanost zahtjeva stranke, odnosno istinitost tvrdnji na kojima stranke zasnivaju svoje dokaze. Međutim, ukoliko stranka u tome ne uspije, sud će izvesti zaključak o nedokazanosti odnosno o neistinitosti njene tvrdnje, pa će njen zahtjev odbiti kao neosnovan. Naime, kad sud ne uspije formirati određeno uvjerenje oslanjajući se na slobodnu ocjenu dokaza (član 8. ZPP), tada je dužan primijeniti pravila o teretu dokazivanja iz člana 126. ZPP. Ta pravila obavezuju sud da uzme za nedokazanu onu tvrdnju za čiju istinitost stranka koja se na određenu činjenicu poziva u svoju korist nije bila u stanju pružiti dovoljno odgovarajućih dokaznih sredstava.

Tužitelj je bio dužan dokazati činjenice koje su stvarna osnova tužbe, pa je u konkretnoj parnici upravo on, bio dužan dokazati osnov potraživanja, koju je tuženi konkretnim prigovorima osporio smatrajući da se nije desio štetni događaj.

I po shvatanju ovog suda tužitelj nije dokazao niti da ima aktivnu legitimaciju niti stvarnu osnovu tužbenog zahtjeva te nastalu štetu, pa je na osnovu odredaba članova 897. i 929. Zakona o obligacionim odnosima odluka suda o odbijanju tužbenog zahtjeva pravilna i na zakonu zasnovana.

Neosnovano je pozivanje tužitelja na povredu prava na pravično suđenje, jer ovaj sud cijeni da postupanje prvostepenog suda ni na koji način i ni u kom dijelu, nije bilo u suprotnosti sa istima, te su ne mogu cijeniti osnovanim, takvi navodi žalbe.

Ostale žalbene navode ovaj sud je cijenio, ali ih neće posebno obrazlagati, jer ne utiču na drugačiju odluku suda u ovoj pravnoj stvari, a u smislu člana 231.ZPP-a.

Kako razlozi žalbe nisu osnovani, a nema ni razloga na koje pazi ovaj sud, žalba se odbija a presuda prvostepenog suda se potvrđuje na osnovu člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Primjenom odredbe iz člana 387. stav 1. ZPP-a zahtjev za naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu je odbijen, jer po ocjeni suda ovi troškovi nisu bili neophodni radi vođenja parnice.

Zahtjev za naknadu troškova sudske takse na ime odgovora na žalbu sud je odbio kao neosnovan jer tuženi nije ni dokazao da je platio taksu.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
S u d i j a
Amela Selimović-Fazlagić

